

Vrijheid.
Heel beperkt,
maar heel belangrijk

Lees meer op pagina 4

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Dirk De Meester
Edgard Tytgatlaan 7 - 8500 Kortrijk
dirk.de.meester@skynet.be

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester,
Filip Dheedene, Gaby Moreels,
Lode Sileghem, Filiep Vande Wiele,
Kurt Vangampelaere, Lieven Vanhoutte

GASTMEDEWERKERS

Luc Vanneste
Marc Boone
Amé Deconinck

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC
of €20,00 voor 6 nummers overschrijven op
rekeningnummer 000-1653566-07 van Zoeklicht

KOPIJ

Reacties en andere bijdragen: op CD of als bijlage
in een e-mail, met zo weinig mogelijk opmaak
(* .txt- of *.rtf-formaat volstaat), en indien gewenst
een opgemaakte uitgeprinte tekst opsturen naar
de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de
naam en het adres van de inzender vermelden.
Alle artikels vallen onder de uitsluitende verant-
woordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties
in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag
om 10 uur
volgende vergaderingen op: 31 mei, 19 juli,
27 september, 9 november 2014

Inhoud

Voorwoord	3
Vrijheid: heel beperkt, maar heel belangrijk	4
Boekbespreking: Goat Mountain - David Vann	7
Poincaré	8
De Geus	10
Mozaïek	11
Activiteitenkalender	12-13
August Vermeylenfonds	14
HWV HV Kortrijk	15
Zoeklicht sprak met Christ Derycke	16
UPV dinsdaglezingen	17
Het Belgisch beschavingswerk in Afrika	18
CAVA: het vrijzinnig verleden bewaard en verteld	20
Persé	21
Lentefeest Lauwe	21
Euthanasie: een brug te ver of een brug naar de verlangde overkant?	22
huisvandeMens Kortrijk	23

Grondslagen

Onlangs was ik tijdens een aanval van paasschoonmaak, althans, deze huishoudelijke aandrang greep mij twee weken voor dit christelijke hoogfeest aan, wat oude nummers van dit tijdschrift aan het doorbladeren. Al gebeurde dat in digitale stijl en hoor ik het dus *browsen* te noemen. En het verband met pasen zal wel te wijten zijn aan het vanuit het Noordelijke land, waarmee we steeds minder een taal gemeen hebben, oprukkende fenomeen van de alomtegenwoordige uitvoeringen van passies van Bach. Ze teisteren de populaire programma's op de buis en schieten ook in onze weiden als wiegende zeeën op als onkruid tussen tegels en kieren alom. Maar ik verwar me in mijn beeldspraak en dwaal bovendien af van mijn onderwerp: de grondslagen van het vrijzinnig humanisme. Ter orde dus.

In een van die oude nummers botste ik op de tekst van het "Manifest van de 12" ondertekend door ervaringsdeskundigen met bedreigingen door fundamentalisten, waaronder Salman Rushdie en Philippe Val, de uitgever van Charlie Hebdo. Hij heeft niets van zijn actualiteit verloren ook al werd hij gepubliceerd naar aanleiding van het verschijnen van Mohamedcartoons. Ik citeer hierna enkele relevante uittreksels.

"Samen tegen het nieuwe totalitarisme, het islamfundamentalisme.

Nadat de wereld het fascisme, het nazisme en het stalinisme heeft overwonnen, wordt hij nu geconfronteerd met een nieuwe wereldwijde totalitaire bedreiging, het islamfundamentalisme. Als schrijvers, journalisten, intellectuelen roepen wij op tot verzet tegen het religieuze totalitarisme en tot het bevorderen van vrijheid, gelijkheid van kansen en secularisme (laïcité) voor iedereen [...] De strijd voor deze universele waarden zal niet gewapenderhand, maar ideëel worden gewonnen. Het gaat niet om een botsing van beschavingen, noch om een Oost-West-tegenstelling, maar om een globale strijd die de democraten tegenover de theocraten opstelt. Zoals elk totalitarisme wordt het islamfundamentalisme gevoed door angst en frustratie. [...] Maar wij zeggen met luide stem: niets, ook niet de wanhoop, rechtvaardigt de keuze voor het obscurantisme, het totalitarisme en de haat. Het moslimfundamentalisme is een reactionaire ideologie, die de gelijkheid, de vrijheid en het secularisme uitroeit overal waar het voorbij komt. [...] Daartegenover moeten wij de vrije toegang tot de universele rechten verzekeren voor onderdrukte of gediscrimineerde volkeren. Wij verwerpen het cultureel relativisme dat aanvaardt dat aan moslimmannen en -vrouwen het recht op gelijkheid, vrijheid en secularisme wordt ontzegd in naam van de eerbied voor culturen en tradities. We weigeren een kritische instelling te verzaken uit vrees om de moslimhaat te bevorderen, een ongelukkige opvatting die kritiek op de islam als godsdienst verwart met stigmati-

sering van gelovigen. [...] We roepen alle democraten en vrije geesten uit alle landen op om van onze eeuw een eeuw van verlichting en niet van duisternis te maken."

Beter en gebalder kan je de grondslagen van de moderniteit, waar wij achter staan, niet formuleren. En voor wie twijfelt aan de actualiteit van deze oproep uit 2006: herinner u de Vlaamse oorlogsbruidjes in Syrië, de wetswijziging in Irak die kinderen van negen als felbegeerde huwelijksbuit toelaat, de pogingen in Egypte en de maatregelen in Afghanistan die meisjes het recht op onderwijs ontzeggen en vooral stel met mij vast dat de gematigde islam -op enkele moedige academici na, het vertikt om openlijk en duidelijk elke vorm van fundamentalisme te veroordelen. Daarnaast betreur ik ook dat sommige vrijzinnige organisaties, aan de zijde geschaard met de katholieke en protestantse kerken, in allerlei gremia samen met deze gematigden naar de zin van ons bestaan speurt. Wat hebben ze gemeen?

Ik sluit me aan bij het in het manifest vermelde verwerping van het valse respect en de valse verdraagzaamheid van politici, editorialisten van de serieuze pers, opiniemakers allerhande.

Laat het duidelijk zijn dat ik in mijn betere momenten een uiterst respectvol mens ben, Mijn politieke correctheid uit zich op talloze andere terreinen: minderheden, onderdrukten en ander doorgaans uitgespuwd volk mag rekenen op mijn bijkans liefdevolle aandacht.

Zoals ik eerder schreef, is het iets heel anders of de meningen van die mensen mijn waardering kunnen genieten. Om dat te weten te komen zal ik ze met gebruikmaking van al het verstand en al de ervaring waarover ik beschik kritisch moeten onderzoeken om dan in volle vrijheid te beslissen of ik van die boer geen of juist wel eieren lust. Net zoals ik dat doe voor de meningen van alle andere mensen die ik ontmoet of waarmee ik anderszins communiceer. En als ik vind dat die meningen, zoals de geweigerde eieren, smaakloos zijn, enkel wind bevatten of door allerlei kwalen besmet zijn, dan zal ik de vrijheid nemen om dat ook te zeggen, als het moet luid en duidelijk. En ik mijd de meest diverse eierboeren niet, op voorwaarde dat hun legsels de volksgezondheid, zowel mentaal als fysiek, niet in gevaar brengen. Door bijvoorbeeld clitorectomie en infibulatie op te leggen, vrouwelijke ministers niet de hand te willen drukken, de evolutieeler op onduidelijke gronden te verwerpen. Of te stellen dat de goddelijke wet boven de democratische wetten van het land moeten staan, of het nu, ik noem maar wat, om abortus, euthanasie of het eten van niet halal vlees gaat.

As always, yours respectfully.

VRIJHEID: HEEL BEPERKT,

MAAR HEEL BELANGRIJK

1. Ons feilbaar denken

“Ons feilbare denken” van Daniel Kahneman is een ontzuenderend boek voor wie denkt dat hij heel rationeel bezig is. Mensen laten zich in eerste instantie leiden door wat hij hun “systeem 1” noemt en dat met rationaliteit weinig te maken heeft.

Dit “systeem 1” werkt automatisch en snel. Het vraagt weinig inspanning en controle. De interpretatie van een gezichtsuitdrukking is een voorbeeld. Het maken van een hoofdberekening is dan weer een voorbeeld van traag denken, waarvoor “systeem 2” instaat. Dit veronderstelt bewuste aandacht en vraagt veel inspanning. Daardoor wordt het

Daniel Kahneman

niet zo makkelijk actief. Het wordt pas ingeschakeld als “systeem 1” in de problemen geraakt (omdat de situatie te complex wordt). Meestal aanvaardt “systeem 2” de suggesties van “systeem 1” (indrukken, ingevingen, intenties, gevoelens). Probleem is dat “systeem 1” vooringenomenheden kent, wat leidt tot systematische fouten (optische en cognitieve illusies). Het kan echter niet uitgeschakeld worden.

Bepaald verontrustend is het experiment met rechters, die zich moesten uitspreken over aanvragen voor vervroegde vrijlating. Zij kregen een hele dag dossiers voorgelegd, die zij voor 65 % afwezen. 's Middags kregen ze een lunchpauze en onmiddellijk daarna piekte echter het aantal goedgekeurde aanvragen. Dat aantal goedgekeurde dossiers daalde daarna geleidelijk, tot de volgende snackpauze van de rechters. Het zal jouw dossier maar wezen, dat afgewe-

zen werd omdat de rechter honger kreeg en vermoeid werd.

Mensen denken vaak heel intuïtief en trekken eerst conclusies en vinden pas daarna argumenten. Het “systeem 1” is een associatiemachine, die niets anders is dan een poging om een situatie zo verklaarbaar mogelijk te maken. Heel vaak zijn we heel vlug tevreden met een verklaring. Zo hebben we zelden helemaal geen antwoord op een vraag, ook al begrijpen we ze niet helemaal. Vaak hebben we geen antwoord op een vraag en zoeken dan maar een antwoord op een eenvoudiger vraag en passen dat aan de vraag aan.

Omdat “systeem 2” lui is aanvaardt het veel van de intuïtieve overtuigingen van “systeem 1”. Dat is min of meer ongevoelig voor kwaliteit en kwantitatieve informatie. Het gaat uit van consistentie, niet van volledigheid. Het doet aan basisevaluatie: voortdurend in de gaten houden wat zich binnen en buiten ons brein afspeelt en beoordeelt voortdurend de situatie (zonder er aandacht op te vestigen of inspanningen te doen). Dat is een gevolg van de biologische evolutie! Moeten we al dan niet vluchten?

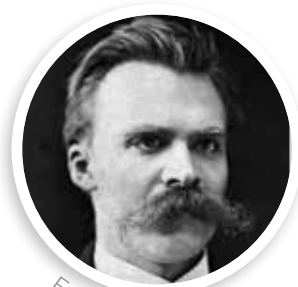
Het menselijke vermogen om het ongelooftwaardige te geloven is onwaarschijnlijk. Onze oordelen zijn meestal

Sigmund Freud

René Descartes

Friedrich Nietzsche

André Compte-Sponville

waardeloos, maar we houden er toch aan vast. Kahneman vertelt uitvoering over zijn ervaring in het Israëliësch leger met een leiderschapstest. Jonge rekruten werden getest hoe ze een lange stam over een muur getild kregen. De idee was dat je uit die oefening de leiders zou zien boven komen. Duidelijk gedrag, makkelijke voorspelling? In elk geval bleken er na enkele maanden overweldigende aanwijzingen dat voorspellingen niet deugden: "(...) ons vermogen om prestaties in de opleiding te voorspellen was te verwaarlozen. Onze voorspellingen waren beter dan blinde gissingen, maar niet veel beter." En toch deden ze in dat Israëliësch leger - met evenveel vertrouwen - voort met voorspellingen! Beleggen is een ander voorbeeld. Kahneman zegt dat Beleggen puur geluk is. Pijltjes gooierende apen kunnen het beter. Mensen met de meeste kennis zijn vaak het minst betrouwbaar! Of artsen, die volstrekt zeker zijn van hun diagnose, zijn in 40 % van de gevallen fout!

Total Recall (2012)

"Het leugenachtige geheugen" is de titel van een stuk in De Morgen (7 aug 2012), naar aanleiding van de remake van "Total recall", waarin het hoofdpersonage valse herinneringen wordt ingeplant. Alleen gebeurt dat niet enkel in een film, maar ook in het echte leven. Anderen planten bij

u voortdurend valse herinneringen in en doet een ander het niet, dan neem je zelf je geheugen beet. De auteurs (Sjouke Smets en Sofie Mulders) verwijzen naar een behoorlijk hallucinant experiment: mensen brengen wat vakantiefoto's naar een onderzoeker, die er stiekem een luchtballon inplakken. U herkent uzelf. Wanneer ze u vragen hoe u zich voelde in die ballon praat u met hen mee en vertelt u hoe heerlijk de vlucht was. De helft van de aangesproken mensen ging bij manier van spreken in op aanbod van een mooie vakantieherinnering die nooit voorgevallen was. Een derde van de deelnemers aan dergelijke proeven kan een traumatiserende ervaring ingepraat worden. Denk trouwens maar aan Freud, die oorspronkelijk dacht dat alle patiënten die hij zag echte trauma's beleefd had, maar toen hij moest veronderstellen dat bijna iedereen in Wenen seksueel misbruikt zou geweest zijn, uiteindelijk aannam dat het meestal fantasieën moeten geweest zijn. Het geheugen is echt niet te betrouwen! Ook Kahneman citeert het experiment waarbij in een geprojecteerde film een gorilla verschijnt. De proefpersonen zijn zo geconcentreerd op de vraag om te tellen hoeveel keer de basketbalspelers de bal spelen dat ze achteraf niet te overtuigen zijn dat er een gorilla door het scherm gestapt is.

Wat leert ons dat in het kader van het thema vrijheid? Sinds Descartes denken we graag dat mensen mens zijn door hun rede. We zien vooruitgang ook graag als een vooruitgang in redelijkheid. En we vinden eigenlijk dat onze hele beschaving uitblinkt door redelijkheid. Vrije mensen laten zich toch niet door emoties of erger nog door instincten leiden? Tja, het beeld dat hier geschetst wordt, is het beeld van mensen die zich zelden door grote gedachten of redeneringen laten leiden, maar doorgaans juist door hun intuïties. Is vrijheid dan nog denkbaar?

2. Vrijheid is eindigheid

De vraag is of vrijheid daar eigenlijk wel veel mee te maken heeft. Wij denken wel eens dat vrijheid betekent alles kunnen doen wat maar in ons hoofd opkomt. Is dat echter vrijheid? Is vrijheid zonder beperktheid denkbaar? Is beperktheid niet eerder voorwaarde voor vrijheid?

God is dood, zei Nietzsche. Ongetwijfeld, maar dat is niet erg. Je moet gewoon aanvaarden dat je als mens zin moet geven aan een leven zonder God. Het is een zeer bescheiden zin. Je moet alle illusie opgeven dat de mens de wereld zou kunnen onderwerpen, maar zelf hoeft je je ook niet te onderwerpen. André Compte-Sponville zegt het nog anders: dat er een eind moet komen aan een reis kan toch geen reden zijn om niet te vertrekken? Dat er een eind komt aan het leven kan toch geen reden zijn om er niet van te genieten?

Sterfelijkheid en eindigheid zijn een voorwaarde om mens te kunnen zijn, zoals de lucht voorwaarde is om vliegtuigen in de lucht te krijgen. Eindigheid is zelfs gewoon voorwaarde om zich van iets bewust te zijn.

Wie zich van iets bewust wordt, is zich bewust van een object dat buiten hem ligt, dat hij niet zelf gemaakt heeft en dat zijn bewustzijn beperkt. Het is niet denkbaar dat men zich van alles bewust zou kunnen zijn. Kant heeft dat begrepen, Husserl heeft er duizenden bladzijden over geschreven, Sartre heeft er zijn reputatie op gebouwd.

Immanuel Kant

Edmund Husserl

Jean-Paul Sartre

Odysseus

Rudolf Boehm

Albert Camus

En precies die Sartre, van wie soms gedacht wordt dat hij in volstrekte vrijheid geloofde, had het over de weerstand van de dingen, die noodzakelijk is om van vrijheid te kunnen spreken. Je wordt niet geboren als een leeg blad waar om het even welk verhaal kan op geschreven worden. Je wordt geboren in een verhaal waarvan al een heel stuk geschreven is. Vrijheid wil eigenlijk alleen maar zeggen dat je aan dat verhaal iets van je eigen toevoegt, een stukje eigen interpretatie van de dingen. Dat is niet veel, maar het noemt wel vrijheid. De vrijheid om alles te realiseren wat in ons opkomt is schijnvrijheid. Vrijheid betekent ook en vooral kiezen en dat is per definitie ook uitsluiten. Dit is moeilijk om zich voor te stellen, want onze omgeving zet ons precies aan om deel te nemen aan een waanzinnige mallemolen van steeds meer en steeds beter. We weten niet echt waar het allemaal moet voor dienen, maar we willen het. We willen het vooral omdat onze burens en vrienden het hebben. We leven in een samenleving met een overvloed aan alles, maar we voelen het aan als schaarste. We willen immers alles. We zijn vergeten wat we echt nodig hebben en kunnen nauwelijks nog genieten. We hebben goddelijke ambities, maar we gedragen ons als kleine kinderen.

Vrijheid om alles te doen wat in ons opkomt is een absurde ambitie. Je hebt beperkingen nodig om ook maar iets te doen. En vooral, vrijheid is niet zo maar gegeven. Je moet vrijheid veroveren, zoals de titel luidt van een prachtig boek van Alicja Gescinska. Zij heeft het over haar vader die pas op het moment dat bij hem pancreaskanker vastgesteld wordt zijn vrijheid opneemt. Op korte tijd kan hij nauwelijks nog zijn bed uit, maar juist dan ontdekt hij zijn vrijheid. Op een moment dat de ziekte hem kluistert, hem zijn vrijheid lijkt af te nemen, hem

meesleurt in de dood is hij nog nooit zo vrij geweest. Hij was een man die nergens kon aan beginnen, die altijd wel een reden had om uit te stellen en gewoon voor zijn TV bleef zitten. Toen hij dood ging leerde hij te genieten van kleine dingen, ook van de aanwezigheid van zijn dochter die voor hem leest en over hem schrijft. Vrijheid is strijd tegen wat ons beklemmt, het is een strijd met het hart. Vrijheid is een morele kwaliteit. "Mijn vader stierf als een vrij man en met zijn laatste adem blies hij ook de laatste vrijheid in zich uit."

Wie eeuwig zou leven zou eeuwig ziek worden aan verveling. Vrijheid en verveling lijken wel tegengestelden. Odysseus had dat goed begrepen, toen hij niet in ging op het voorstel van Calypso, die hem eeuwige jeugd wilde schenken als hij maar bij haar zou blijven. Mensen moeten hun plaats vinden in deze wereld, meer niet.

Rudolf Boehm was filosofieprofessor aan de Gentse Universiteit. Hij maakte van een filosofie van de eindigheid zijn levenswerk. Vandaag is hij een stuk in de tachtig. Hij is nog sterk van geest, maar zo goed als blind. Iemand vroeg hem eens of hij dat niet erg vond niet meer te kunnen lezen. Hij antwoordde: eigenlijk niet, ik heb per slot van rekening 60 jaar kunnen lezen. Als ik daarmee nog niet voldoende tijd kreeg, dan zal het nu ook niet meer volstaan. Hij vertelt dat hij

enige tijd geleden voor het laatst aan zee was en met zijn voeten in het water liep. Dat hoort bij het leven, "Een van de filosofische inzichten die ik heb verworven, is toch dat veel menselijke ellende voortvloeit uit het feit dat mensen weigeren sterfelijk te zijn."

Je kunt zo hard je best doen om de eeuwigheid te veinzen dat je dagen vergaan in smachtend verlangen. Maar je kunt ook aanvaarden dat je geen God bent en toch gelukkig zijn. Camus besluit zijn essay "Le mythe de Sisyphe" met de woorden: "De strijd zelf om op de top te komen is voldoende om het hart van een mens te vullen. Men moet zich voorstellen dat Sisyphus gelukkig was"

3. Voorlopig besluit

We denken weinig met ons verstand, we denken veel meer met ons gevoel. Dat ontnemen ons niet onze vrijheid. Vrijheid is niet impact hebben op ons zelf, laat staan op de wereld. Alles kunnen realiseren wat we willen zou ons juist van onze vrijheid beroven. We zouden worden als Midas die alles wat hij aanraakte in goud veranderde en juist daardoor onmogelijk kon leven. Vrijheid veronderstelt beperking, voorwaarden. Vrijheid zijn we ook als we niet alle details van wat we doen in ons bewustzijn doordringen. We werpen ons in een bepaalde richting en zien wel. En we bouwen verder, we beginnen niet opnieuw. We komen altijd terecht in een verhaal dat al bezig is en nemen de draad op. Onze vrijheid is het kleine stukje dat we er aan toevoegen. Het is een zingeving die vertrekt van ons dagelijkse leven. We zijn ons maar van een klein stukje bewust, maar ons leven omvat meer dan dat waar we ons bewust van zijn. We moeten alles opnemen en min of meer een plaats geven.

Luc Vanneste is filosoof

Goat Mountain

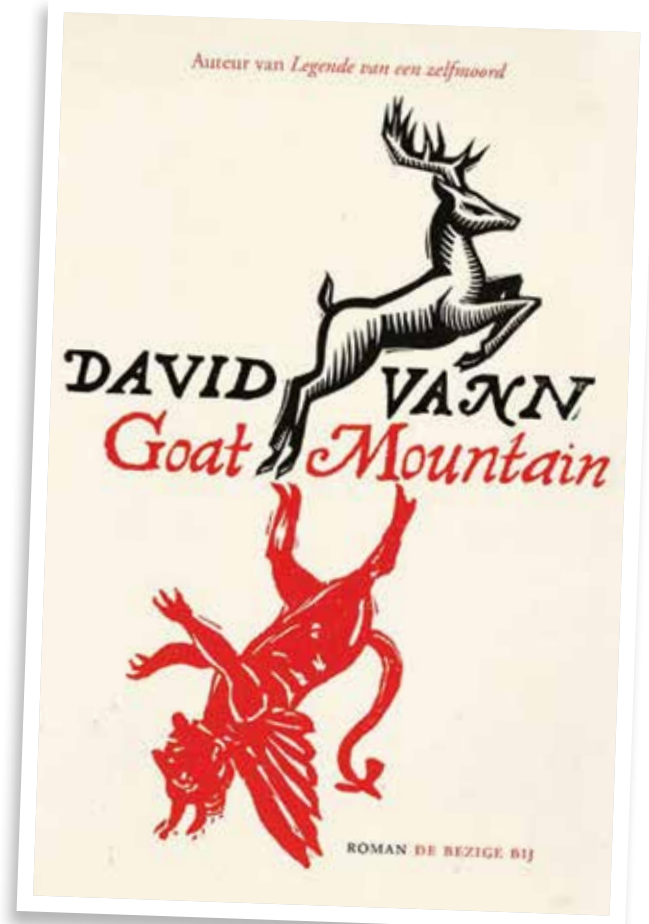
David Vann

Moet je als vrijzinnige de bijbel gelezen hebben? Een open, maar dwingende vraag die een filosofisch traktaat verdient en ik blijf hier het antwoord schuldig. Kennis van de heilige schrift helpt echter wel om het duivelse boek van David Van, *Goat Mountain*, te begrijpen.

David Vann is een interessante auteur, van wie het schrijven sterk beïnvloed wordt door een getormenteerde jeugd in een familiegeschiedenis van overspel, depressie, moord en verschillende zelfmoorden. In zijn boeken gaat hij op zoek naar de essentiële thema's van het leven.

De jongen is elf jaar en vertelt het verhaal van hem zelf, zijn vader, opa en hun vriend Tom die gaan jagen op hun domein Goat Mountain. Hun tocht is een jaarlijkse traditie en een familiegebeurtenis. Hij is vol verwachting en gespannen, want dit jaar is zijn initiatie, hij zal zijn eerste hert schieten. Zijn opdracht en plicht aan de familie. Als zij op het domein aankomen, zien zij een vreemde en vermoeden een stroper. Vader laat de jongen door het vizier van zijn geweer kijken en in één banale seconde wordt de blije familie uitstap een tragedie en hun toekomst totaal anders dan ze die hadden kunnen in schatten. De vier personages reageren verschillend op het drama en worden archetypes die het recht, de clangeest uit de indianentraditie, de ouderlijke liefde en de schuld en boete belichamen. Heftig geweld is aanwezig in en tussen de zinnen. Menselijk gedrag, hoewel veelal gebaseerd op toeval, heeft zijn consequenties en eist altijd een prijs. Het verhaal van de jongen wordt gelardeerd met het oud testament en vooral met het verhaal van Kaïn en Abel, Abraham en Isaac; de ene doodde de andere, het offer voldeed echter niet voor God. De jongen zal zijn dwingende plicht volbrengen, maar niet volmaakt, en de familie zal verdeeld zijn, maar genadeloos. Waar verschuilt zich het mededogen?

Het wordt een onwaarschijnlijk verhaal over hoe individuen los van elkaar een tragedie beleven. Over moraal en wetten. Opgelegde en zelfgeschreven wetten. Wetten van God, wetten van de jacht, wetten van het leven. De 10 geboden die niet van God zijn, maar een lijst van oerinstincten die we niet kwijt kunnen geraken. De schrijver verkent deze instincten met scalpelprecisie.

VANN David, Goat Mountain,
De Bezige Bij, Amsterdam, 2013
ISBN 978 90 234 8424 9

“Door mijn adem in te houden hield ik de natuurramp tegen. En ik wist dat de dood zo zou zijn.” Met dergelijke prachtige zinnen neemt de auteur ons mee in de hoofden van zijn personages en in de hel van hun zoektocht om zin te geven aan een drama, dat slechts in een milligram verschilt van een banaliteit. Is een mensenleven waardevol of futiel?

Het verhaal speelt in de weidse natuur van de bossen en de berg en ademt religie uit maar is een afrekening met God, al laat de laatste zin het tegendeel vermoeden.

Zaterdag 24 mei 2014 om 20u

CD release concert 'dance of hope'

'Dance Of Hope' is de titel van het debuutalbum van de West-Vlaamse pianist en bandleader Alex Koo Derudder (°1990, Waregem). Nadat hij al heel jong piano was begonnen te studeren en zich had ontpopt

tot een beloftevolle 'klassieke' pianist, raakte hij in de ban van de jazz. Hij ging jazzpiano studeren aan het Kortrijkse conservatorium en rondde die opleiding op een briljante manier af. Om zich verder te bekwamen trok hij daarna naar de conservatoria van Den Haag en Amsterdam. Hij studeerde er onder meer met wijlen Kris Goessens, aan wie hij dit album ook opdraagt. In september 2013 was Alex Koo bovendien een van de finalisten tijdens het concours van Jazz Hoellaart.

Inkom: 10 euro (studenten 5 euro)

VC Poincaré, Stormestraat 131-18, 8790 Waregem

Lentefeest Waregem

Jongens en meisjes
van 6 en 12 jaar

18 mei 2014

om 9u30 en 11u30

De Schakel Waregem

Schakelstraat 8, 8790 Waregem

Zondag 22 juni 2014 / Start 15u15

3e Waregemse recreatieve pisteloop

5000 meter of 12 en een halve ronde.

Met klok en begeleiding aan 8 km per uur (start to run).
Kinderen lopen 30 minuten.

(3de wedstrijd recreatief criterium)

<http://www.bloggen.be/lucien50jaar>

Inschrijving V.C. Poincaré (vernieuwde locatie)
Stormestraat 131

Deelnameprijs € 4.00 (geen voorinschrijvingen)
gratis consumptie.

Kleedkamers en douches (atletiekpiste)
Consumptie en diploma bij afgifte borstnummer.

Een organisatie van

Recreatieve loopgroep "Leren

Lopen met Lucien"

Lucien Taelman

Info: tel. 0475/846224

e-mail: l.taelman@skynet.be

HuisvandeMens Kortrijk en VC Poincaré, HVV en Jump Waregem nodigen je uit op

'Zorg rond het levens- einde' in Waregem

Toneel, informatiebeurs en voordracht

5 juni 2014 Toneel 'De Grootte Vakantie' gebracht door gezelschap de WAANzin

Om 20u, in CC De Schakel in Waregem, Schakelstraat 8. Deelname is kosteloos, inschrijven tegen 2 juni via T 056 25 27 51 of kortrijk@deMens.nu.

Het verhaal van een jonge onderwijzeres die nog maar enkele maanden te leven heeft.

Het kernonderwerp is een waardig levenseinde. Toch is het helemaal geen donker stuk omdat auteur Edgard Eeckman ervoor koos om het onderwerp met veel humor te benaderen. Dat kan je ook zeggen van de titelkeuze: op het einde van je leven wacht 'De Grootte Vakantie'.

Aan het schrijven van 'De Grootte Vakantie' gingen gesprekken met prof. dr. Wim Distelmans vooraf.

Enkele reacties:

'Het stuk was voor mij levensecht! De inhoud was diepgaand en deed nadenken.'

'We hebben geschaterlacht, de acteurs waren grandios.'

21 juni 2014 Informatiebeurs, voordracht door prof. dr. Wim Distelmans

In het gloednieuwe VC Poincaré in Waregem, J. Stormestraat 131/18.

Deelname is kosteloos, inschrijven voor de voordracht tegen 16 juni via T 056 25 27 51 of kortrijk@deMens.nu.

15u-18u: Informatiebeurs

Op de beurs vind je info over levenseindedocumenten (wilsverklaring euthanasie, negatieve wilsverklaring, wilsbeschikking teraardebestelling, verklaring voor orgaandonatie), lichaam afstaan aan de wetenschap, palliatieve zorgen en erfenisrecht.

18u: Voordracht door prof. dr. Wim Distelmans

Wim Distelmans is voorzitter van LEIF, oncoloog, LEIFarts en arts palliatieve zorg. Hij is een van de pioniers in België voor de erkenning van palliatieve zorg en vocht voor het recht op euthanasie.

Rond het thema levenseinde is er de laatste jaren wettelijk veel veranderd. Mensen kunnen meer en meer zelf bepalen wat ze willen, maar die keuzes zijn niet vanzelfsprekend. Het levenseinde houdt heel wat mensen bezig en er bestaat nog veel onduidelijkheid over de mogelijke beslissingen.

Het huisvandeMens wil mensen wegwijs maken in de wettelijke mogelijkheden bij het levenseinde (palliatieve zorg, euthanasie, patiëntenrechten ...) Je vindt er de nodige documenten en informatiebrochures. Je kan er ook hulp vragen bij het opstellen van een wilsverklaring.

DeMens.nu (UJV) ondersteunt ook mee de werking van LEIF, een open initiatief van mensen en verenigingen die streven naar een waardig levenseinde voor iedereen, waarbij respect voor de wil van de patiënt voorop staat. In samenspraak met prof. dr. Wim Distelmans en LEIF vzw werd LEIF West-Vlaanderen opgericht. LEIF West-

Vlaanderen opereert vanuit het Levenshuis in Brugge. Mensen vinden er ondersteuning bij het uitklaren van vragen rond het levenseinde, via informatie, advies en consultatie.

Vrijzinnig humanisten geloven in de mens en plaatsen die mens centraal. We bepalen zelf hoe we ons leven zin geven in het hier en nu. Dat geldt ook voor het einde van de reis.

Als vrijzinnig humanisten hechten we belang aan het zelfbeschikkingsrecht. Respect voor de mens en zijn/haar keuze staan centraal bij de dienstverlening.

Info

levenseindebeslissingen:

www.levenshuis.be - www.leif.be

Info huisvandeMens:

www.deMens.nu - www.vrijzinnigwestvlaanderen.be

Zondag 11 mei 2014

50 jaar migratie **Feest in Waregem** **samen met de** **Marokkaanse** **gemeenschap**

10u30: Video met getuigenissen over 50 jaar migratie in Waregem

Waregemse migranten getuigen over hoe ze hier aankwamen en hoe ze ontvangen werden door de overheid en de inwoners.

11u Debat over integratie olv Jan Decock (journalist) mmv een Marokkaanse leraar, Jo Neyrinck (schepen -stad Waregem)

Debat over positieve maatregelen en een coherent beleid om integratie en samenleven te bevorderen met respect voor elkaars eigenheid

13u Thee en koekjes, mogelijkheid tot pitta

14u Hans van Crombrugge over de invloed van het gezin en integratie

Hans Van Crombrugge is doctor in de pedagogische wetenschappen.
Hij is hoofdlector in de opleiding Gezinswetenschappen voor de pedagogische vakken.

In zijn onderzoek en publicaties heeft hij veel aandacht voor de rol van levensbeschouwing en religie op gezinsrelaties. In dit verband publiceerde hij onder meer het artikel 'Opvoeden met de koran', over islamitische visies op opvoeden in het boek 'Zin en Gezin' van het HIG.

15u Standup comedian Ramzi Zerqane

Animatie

Plaats : In het gloednieuwe VC Poincaré in Waregem, J. Stormestraat 131/18.

Zondag 4 mei 2014 om 11u00

De Geus Harelbeke **Opening tentoonstelling** **"Kunst boven water"**

met werk van de leerlingen van het SABV Harelbeke lagere graad Centrum, woensdagnamiddagmoment

3e & 4e leerjaar: juf Corry Vandenbussche

4e & 5e leerjaar: meester Dirk Callens

5e & 6e leerjaar: juf Inge Depraetere

tentoonstelling te bezoeken elke zondag van de maand mei 2014 van 10u tot 13u

Plaats: De Geus Harelbeke

20 jaar Plantjesactie Kom Op Tegen Kanker (19-20-21 september 2014) 100 maal 100! Wie doet mee?

Kom op tegen Kanker

Ongelooflijk maar waar! Dit jaar wordt de 20ste editie van de plantjesactie ten voordele van Kom Op Tegen Kanker georganiseerd.

Mozaiëk is er als coördinatiecentrum voor Kortrijk bij vanaf het eerste uur. En dit met een ongeëvenaard succes in gans Vlaanderen! De inzet van onze vrijwilligers vertaalde zich jaar na jaar in een groeiend succes. Het begon bescheiden met een verkoop van 2.500 plantjes. Ieder jaar boekten we vooruitgang tot we verleden jaar 8466 Azalea's aan de man brachten, goed voor een fenomenaal bedrag van 50.796,00 euro!

Dit kon uiteraard slechts dank zij de medewerking van een pak vrijwilligers. En wij zijn er van overtuigd dat het nog beter kan. Met nog meer mensen en ook bedrijven en verenigingen die zich zouden engageren kunnen wij nog vooruit gaan! Niet om ons ego te strelen maar voor het goede doel, om nog meer geld te kunnen inzamelen voor de Vlaamse Liga tegen Kanker die de opbrengst aanwendt voor onder meer wetenschappelijk onderzoek en de begeleiding en ondersteuning van de patiënten en hun omgeving!

U merkt het: voor de 20ste editie willen we nog een tandje bijsteken.

Daarom lanceren we een uitdaging aan de Kortrijkse bevolking, verenigingen, scholen en bedrijven:

- Wij zoeken minstens 100 mensen die zich er toe verbinden 100 (meer mag ook) Azalea's te verkopen.
- Binnen een bedrijf kan een voorverkoopactie op het getouw gezet worden bij de collega's.
- Ouderverenigingen en vriendenkringen van de Kortrijkse scholen kunnen een verkoopactie opzetten.
- Leden van verenigingen kunnen een verkoopploeg samen stellen die een deur-aan-deurverkoop doet in hun buurt. Vooral in de Kortrijkse deelgemeenten ligt nog onontgonnen gebied. Dus hopen wij extra zeker een aantal mensen te werven in Aalbeke, Belleghem, Bissegem, Heule, Kooigem en Rollegem.

Wie doet met ons mee? Wie gaat de uitdaging aan? Wie sluit aan bij onze enthousiaste ploeg?

Geef je gegevens door in het secretariaat van Mozaiëk bij Erik of Evelien als je (ook) dit jaar wilt meewerken. Doe het zo vlug mogelijk zodat een goed draaiboek kunnen opmaken dat garantie biedt voor een onovertroffen resultaat waarmee wij een sterk staaltje van solidariteit en belangeloze inzet voor de medemens waarmaken.

Op dinsdag 20 mei geven wij graag extra info aan iedereen die zich geroepen voelt. Dat is meteen het startschot van de plantjesactie 2014. Marc Michiels (algemene directeur van de Vlaamse Liga tegen Kanker) komt die avond naar Mozaiëk om de werking van de Liga toe te lichten!

Afspraak om 19:00 uur in het Mozaiëkcafé (Overleiestraat 15a, Kortrijk).

Fijn als je vooraf al je komst even meldt: telefonisch op het nummer 056 371615, of via mail kotk.kortrijk@skynet.be.

Alvast bedankt !

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

MEI 2014

Vrijdag 02 om 20.00u

ANTIPODE

Antipode reiscaf 

KUNSTKRING DE GEUS

Vernissage tentoonstelling: een afdeling van SABV, de Harelbeekse academie

AVK KORTRIJK

Bezoek het Museum van Deinze en de Leiestreek met August Vermeylen Kring Kortrijk. Inlichtingen: Marie Jeanne Kerckhove, 056 49 57 68

POLYFINARIO

Vrijdag 09 om 19.00u

Apres Beach/Boot/Boer

POINCARÉ

Zondag 11 om 10.30u

50 jaar migratie. Feest met de Marokkaanse gemeenschap

WILLEMSFONDS KORTRIJK

Dinsdag 13 om 14.30u

Lezing: "Darwin voor dames. Over feminisme en evolutietheorie", door Dr. Griet Vandermassen, Wetenschapsfilosofie UGent

HV KORTRIJK

Donderdag 15 om 14.30u

Wandeling door de 'Doornikse wijk'

DE GEUS

Vrijdag 16 tot en met 25

Tentoonstelling 'Roots met Taboe', in samenwerking met  avaria

POINCARÉ

Zaterdag 17 om 14.00u

Initiatie Pottenbakken

MOZAIEK - KOTK

Zondag 18 vanaf 09.30u

Lentefeest in Waregem.

HUISVDMENS KORTRIJK

Dinsdag 20 om 19.00u

Start plantjesactie 2014: informatievergadering en samenkomst met de vrijwilligers

HV KORTRIJK

Woensdag 21 om 13.00u

'De sokken van de olifant': Open zolder voor ouders, opvoeders met vragen over kinderen en jongeren geconfronteerd met verlies'

POINCARÉ

Vrijdag 23 om 19.30u

Voordracht door Deborah Lambillotte: 'Sexuele Oriëntatie en Gender Identiteit'

DE GEUS

Zaterdag 24 om 20.00u

Jazz-optreden: Alex Koo Jazz Quintet

HVDM KORT., POINCARÉ

Donderdag 05 om 19.30u

Vernissage tentoonstelling "LITTEKENS". Foto's van uit gevangenis

JUNI 2014

POLYFINARIO

Donderdag 05 om 20u

Toneel "De Grootte Vakantie", rond them 'Zorg voor levenseinde'

MOZAIEK

Vrijdag 06 om 19.00u

P-Day

OVDM KORTRIJK

Zaterdag 07 om 19.00u

Sinksenconcert met Superior Dance Band: The Ginger Pig Band

HVDM KORT., POINCARÉ

Zaterdag 21

OVDM Kortrijk gaat naar Pairi Daiza

WILLEMSFONDS KORTRIJK

Zaterdag 21 om 15u

Informatiebeurs 'Zorg rond levenseinde' met voordracht Wim Distelmans

HV KORTRIJK

Zondag 22 om 15.15u

3e Waregemse recreatieve pisteloop

MOZAIEK

Dinsdag 24 om 19.00u

Voordracht: "Euthanasie (en andere ethische kwesties)" door JJ De Gucht

HV KORTRIJK

Donderdag 26 om 19.30u

Zahir: "praten over de dingen de levens". Info JC Stals (jc.stals@hotmail.com)

MOZAIEK

Zondag 29 om 19.00u

Laatstezondagconcert met Superior Dance Band

AUGUSTUS 2014

PLAATS

Mozaiek

De Geus

Mozaiek

Poincaré

Mozaiek

Mozaiek

De Geus

OC De Schakel

Mozaiek

Huisvdmens Kortrijk

Mozaiek

Poincaré

De Geus

CC De Schakel, Waregem

Mozaiek

Mozaiek

Met de trein

Poincaré

Poincaré

Mozaiek

Mozaiek

Mozaiek

Activiteitenkalender

DE GEUS	Zondag 24	Jaarlijkse BBQ van de Geus	De Geus
	SEPTEMBER 2014		
HUISVDMENS KORTRIJK	Donderdag 04	Project 'Jongeren en Pesten'	Mozaïek
MOZAÏEK	Zaterdag 13	Congres Federatie Vrijzinnige Centra: 'Vrijzinnigheid in de Communicatie'	Kortrijk
HV KORTRIJK	WE 19-21	20e Plantjesactie ten voor dele van KOM OP TEGEN KANKER	Mozaïek
MOZAÏEK	Donderdag 25 om 19.30u	Zahir: "praten over de dingen de levens". Info JC Staele (jc.staele@hotmail.com)	Mozaïek
	Zondag 28 om 19.00u	Laatste zondagconcert met Superior Dance Band: Indian Summerparty met cocktailbar	
	OKTOBER 2014		
HV KORTRIJK	Zondag 12 om 11.00u	"En de 7e dag is er het woord"	Mozaïek
MOZAÏEK	Zondag 26 om 19.00u	Laatste zondagconcert met Superior Dance Band	Mozaïek
HV KORTRIJK	Donderdag 30 om 19.30u	Zahir: "praten over de dingen de levens". Info JC Staele (jc.staele@hotmail.com)	Mozaïek
	NOVEMBER 2014		
AVK KORTRIJK	Vrijdag 07 om 19.00u	Thema weekend WO I: vermissage tentoonstelling Bert Wevers en verzetsliederen door Sarah D'hoondt quartet	Mozaïek
AVK KORTRIJK	Zaterdag 08	Thema weekend WO I: tentoonstelling Bert Wevers	
AVK KORTRIJK	Zondag 08	Thema weekend WO I: tentoonstelling Bert Wevers	
HV KORTRIJK	Donderdag 27 om 19.30u	Zahir: "praten over de dingen de levens". Info JC Staele (jc.staele@hotmail.com)	Mozaïek
MOZAÏEK	Zondag 30 om 19.00u	Laatste zondagconcert met Superior Dance Band	Mozaïek
	DECEMBER 2014		
POLYFINARIO	Zaterdag 06 om 18.00u	Polyquiz 2014	Mozaïek
OVV KORTRIJK	Zaterdag 13 om 13.00u	Kerstfeest met knutselnamiddag	Mozaïek
HV KORTRIJK	Zondag 14 om 11.00u	"En de 7e dag is er het woord"	Mozaïek
MOZAÏEK	Zondag 21 om 19.00u	Laatste zondagconcert met Superior Dance Band	Mozaïek
De Geus	Koning Leopold III-plein 71 8530 Harelbeke 056 72 81 72 www.vcdgeus.be Zondag van 10.00u tot 13.00u elke donderdag om 19.00u PingPong		OVV-Avelgem Fernand Duboisstraat 1 9600 Ronse 056/64.64.39 ovv.avelgem@scarlet.be www.ovv-avelgem.be
			VC Poincaré Stormestraat 131/20 8790 Waregem www.vcpoincare.be info@vcpoincare.be Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé 1ste en 3de vrijdag van de maand jongerenpraatcafé
			De Bezatse Vaubanstraat 8b 8930 Menen 056 51 90 70 info@debezatse.be www.debezatse.be
			VC Mozaïek Overleestraat 15a 8500 Kortrijk 056 37 16 15 www.vcmozaiek.be vc.mozaiek@skynet.be Vrijdag van 19.00u tot 24.00u Zondag van 11.00u tot 14.00u

AUGUST VERMEYLENFONDS
VRIJZINNIG - SOCIALISTISCH - VLAAMS

hv.kortrijk@skynet.be
www.h-vv.be/hvvhv-kortrijk

Bezoek het Museum van Deinze en de Leiestreek met August Vermeylen Kortrijk
Zondag 4 mei om 14u

De collectie van het museum bestaat uit werken gemaakt door kunstenaars die gewoond en/of gewerkt hebben in de streek rond de Leie. Dit maakt van het Museum van Deinze een museum met een nationale en zelfs internationale uitstraling. Het bezoek is GRATIS voor onze leden en wordt afgesloten met een hapje en een drankje.

Adres:

L. Matthyslaan 3-5, 9800 Deinze
www.museumdeinze.be

Inschrijven bij:

Marie Jeanne Kerckhove
Tel. 056 49 57 68
ten laatste 28 april 2014.
Aantal deelnemers is beperkt!

Het bezoek gaat in samenwerking met een onderzoeksgroep van UGent waarbij we een vrij bezoek brengen aan de collectie. Na het bezoek bespreken we met de medewerkers van UGent onze indrukken over de tentoonstelling. Na dit gesprek kunnen we op ons eigen tempo het museum verder bezoeken. Resultaat van het onderzoek wordt op anonieme wijze verwerkt. Er wordt dus nergens gevraagd naar persoonlijke gegevens zoals adres, telefoon en dergelijke.

Deelnemers kunnen reizen met eigen vervoer of gezamenlijk met de trein. We worden verwacht om 14u. Wie meegaat met de trein vertrekt om 13u18 te Kortrijk (met stops in Harelbeke en Waregem). Twintig minuten later zijn we in Deinze waar een wandeling door de stad ons naar het museum brengt.

Lidmaatschap August Vermeylen Kring Kortrijk
€10,00 te storten op rek. nummer BE56 0014 5270 0288

HVV-OVM Kortrijk
/We gaan naar
Pairi Daiza

Wanneer? Zaterdag 21 juni 2014. Wij reizen met de trein.

Meer info omtrent vertrek zal vermeld worden op de flyer, verspreid aan de leerlingen Zedenleer!

Wie kan mee?

Alle kinderen die de cursus zedenleer volgen en ook een vriendje of vriendinnetje. Kinderen vanaf 10-jaar MOETEN een legitimatiebewijs of SIS-kaart bijhebben. Iedereen brengt zijn picknick mee.

Kostprijs alles in!

Leden O.V.M.: 18,00 €
Niet leden: 20,00 €

Voraf inschrijven en betalen is noodzakelijk!!!

Telefonisch op het nummer 056/22.82.93 (namiddag of avond) of mailen aan: ovm.kortrijk@skynet.be en dit vóór 05/06/14! Na deze datum worden geen inschrijvingen meer aanvaard want de groepstickets moeten tijdig aangevraagd worden.

Uw overschrijving op onze rekening geldt als definitief inschrijvingsbewijs.

Het wordt heus een onvergetelijke dag vol spanning en ontspanning en bovendien nog leerrijk ook.

Gelieve over te schrijven op rekening **BE41 0017 1855 9710** OVM Kortrijk, Zomertij 11 - 8510 Heule met vermelding: naam kind, leeftijd, lid/geen lid OVM.

HVV-HV Kortrijk /Roots met Taboe

Portretten over de verborgen geaardheid van allochtonen en asielzoekers

Homo- en bisexualiteit is in ons land veel bespreekbaarder dan 25 of 30 jaar geleden. De jongste jaren ging de holebi-emancipatie er aanzienlijk op vooruit, ook al is het verkeerd om te denken dat het maatschappelijk taboe volledig verdwenen is. Allochtone holebi's vormen één van de groepen die nog vaak met onwetendheid en discriminatie te kampen hebben. Ze zijn ook weinig zichtbaar tot nu toe. Daarnaast zijn er in ons diverse samenleving ook 'nieuwkomers', dikwijls uit landen en culturen waar de heren- of vrouwenliefde helemaal niet zo 'normaal' wordt gevonden. Deze nieuwkomers komen vaak uit een maatschappij die het bestaan van homo- of bisexualiteit, tegen beter weten in, ontkent. In grote delen van de wereld is van een gelijke behandeling van holebi's absoluut géén sprake.

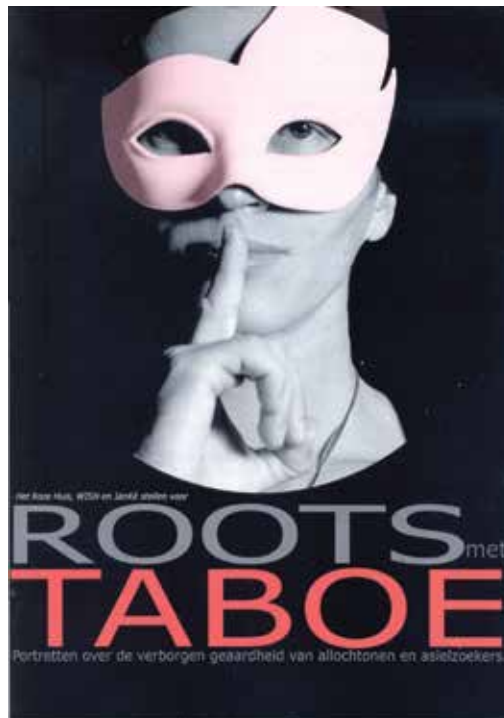
De tentoonstelling richt de schijnwerpers op homo's en lesbiennes met andere roots en vraagt aandacht voor hun situatie en noden. 'Roots met taboe' toont een reeks portretten van allochtonen en asielzoekers, voor wie hun holebiseksualiteit niet altijd evident is. De mensen die poseerden, hebben een erg diverse achtergrond. Ze komen uit landen als Polen, Turkije, Thailand, Indonesië, Pakistan, Nigeria, Marokko en de Verenigde Staten. Het zijn christenen, moslims, joden, hindoes of vrijzinnigen, die allemaal hier bij ons leven.

Sommige van de geportretteerde personen ontvluchtten hun vaderland op grond van hun seksuele geaardheid. Anderen zijn hier geboren en behoren al tot de tweede of derde generatie. Voor alle deelnemers geldt dat hun seksuele voorkeur taboe is in de directe of brede omgeving.

Het masker speelt een centrale rol in de tentoonstelling. Dit masker staat symbool voor het gemaskerde leven dat veel holebi's met vreemde roots leiden. Dankzij het masker konden ze, als ze dit wensten, onherkenbaar worden geportretteerd. Het Roze Huis en de mensenrechtengroep WISH vonden een aantal personen die voor de lens van fotograaf JanKé wilden poseren.

De tentoonstelling wordt ingeleid en geopend door Philippe Avijn op vrijdag 16 mei 2014 om 19.30 u.

Op vrijdag 23 mei 2014 om 19.30 u komt Deborah Lambillotte, coördinatrice van Casa Rosa. Zij is ook actief in ILGA (International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association). Zij adviseert de Europese gemeenschap bij de problematiek van Holebi's en transgender.

Haar voordracht behandelt de SOGI naar LOGI thematiek in relatie tot genderdiversiteit en gendervariantie, een weg naar Gelijke Kansen en Mensen Rechten. Sogi staat voor Seksuele Orientatie en Gender Identiteit. Logi staat voor Liefde Onderwerp en Gender Identiteit

Praktisch:

Wat: tentoonstelling rond portretten over de verborgen geaardheid van allochtonen en asielzoekers.

Wie: Humanistisch vrijzinnige vereniging Kortrijk (HV-Kortrijk). Samenstellers van de tentoonstelling: Het Roze Huis-çavaria Antwerpen, Wish en fotograaf JanKé

Waar: vc Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Wanneer:

Vernissage: vrijdag 16 mei 2014 om 19.30 u door Philippe Avijn

Voordracht: vrijdag 23 mei 2014 om 19.30 u door Deborah Lambillotte. Deuren open vanaf 19.00 u

De ingang voor de voordracht bedraagt €3,00, inclusief een drankje.

Open op:

Vrijdagen 16 en 23 mei van 19.00 tot 23.00 u

Zaterdag 17 en 24 mei 2014 van 14.00 tot 18.00 u

Zondag 18 en 25 mei 2014 van 11.00 tot 18.00.

Inlichtingen: HV-Kortrijk, Izegemsestraat 81a, 8501 Heule, hv.kortrijk@skynet.be, 0486/312897.

Zoeklicht sprak met **Christ Derycke**

“Geen gedoe, eerst de mens!”

Soms valt iemand plots op. Door zijn inzet, door zijn werkracht, door zijn vrijwilligerswerk. Christ Derycke is een bouwvakker uit Harelbeke. Gespierd en gebruind door het werken in open lucht. Een open blik en een vat vol ideeën. Een leuk gesprek met een gedreven vrijwilliger bij vrijzinnig Harelbeke en Waregem.

Zoeklicht: Uit de rode bakstenen burcht van Harelbeke?

Christ Derycke: Ik ben afkomstig uit een bemiddeld gezin en opgegroeid in het katholieke milieu. In Harelbeke waar de strijd tussen Lannoo en Bourry een duidelijke muur zette tussen buren en wijken. Op het eiland was alles rood, maar ik heb mij dat nooit erg aangehouden. School was voor mij niet belangrijk. Na school gooiden we de boekentas in de hoek en gingen buiten ravotten. Ik had het nog moeilijker toen die dure milletjassen de mode werden. Dat was helemaal niet voor mij. Ik zat in de VTI en St Amand, maar mijn middelbare schooljaren waren geen gelukkige tijd voor mij. Ik stopte en ben op 14 1/2 jaar in brouwerij Bavik gaan werken.

Daar leerde ik het “echte” leven kennen. Na mijn legerdienst als scherpschutter bij de stormfusiliers, ben ik met mijn vader mee gaan werken als metsers. Na 10 jaar als zelfstandige in de bouw gewerkt te hebben, werk ik nu samen met mijn twee broers in Woningbouw Derycke. Ik werk graag buiten, een fabriek zou mij niet liggen. De bouw is natuurlijk veel veranderd: op 11 dagen tijd zetten wij een huis, waar de pannen opgelegd worden. Maar wij metsen nog alles zelf, van de eerste tot de laatste steen.

Zoeklicht: Hoe werd je van katholiek vrijzinnig?

Christ Derycke: Oh, zo fantiek katholiek was ik helemaal niet. Ik heb nooit mijn communies gedaan en ik was niet voor

de kerk getrouwd. Door mijn huwelijksproblemen ben ik op een dag in het vrijzinnig ontmoetingscentrum “De Geus” in Harelbeke binnen gestapt. Ik voelde onmiddellijk dat die plaats niet zo maar een gewoon café was. Het was iets anders, het was meer dan oppervlakkig praten. Er werd daar echt naar elkaar geluisterd. Er was openheid voor mensen die in de problemen zaten. Daar heb ik echte vrienden leren kennen die je helpen. En zo ben ik als vrijwilliger stilaan bij zeer veel activiteiten van de Geus betrokken geraakt zoals de BBQ, de nieuwjaarsreceptie en de organisatie van de verrassingreis. De geus kan rekenen op mijn vrijwillige inzet, niets is mij te min. Zowel klaarzetten van tafels en stoelen als echt achter de toeg staan, ik wil het graag doen.

Uitstraling Permanente Vorming VUB

Zoeklicht: Hoe vul je vrijzinnigheid voor je zelf in?

Christ Derycke: Voor mij is vrijzinnigheid een echte openbaring geweest. Geen gedoe met pastoors, regels en kerken. De mens komt eerst. Ik geloof in de eerste plaats in mijzelf en wat ik waard ben. Ik heb niet zo iemand nodig van bovenaf die mij vanalles wil wijsmaken of regels wil opleggen. Respect voor elkaar is al moeilijk genoeg, zonder dat we het allemaal te moeilijk of te ingewikkeld willen maken. Als ik in de rij sta, en er valt een steen naar beneden, dan valt die gewoonlijk op mijn kop. De vriendengroep die ik bij de vrijzinnigen vond, help je. Je leert veel nieuwe mensen kennen, en ze helpen je grenzen te verleggen en tegenslagen te verwerken. Ja, we hebben plezier en we lachen veel, maar als het moet kan het er ook ernstig aan toegegaan. Voor mij is het belangrijkste dat je in de vrijzinnige ontmoetingscentra gelijkgestemde zielen ontmoet.

Zoeklicht: Je belangrijkste hobby is organisator zijn van activiteiten en evenementen?

Christ Derycke: Ja, ik ken heel veel kunstenaars en vedetten. Ik ben dagelijks via mail met veel artiesten in contact. Ik leerde het circuit kennen door Frank Derycke. Veel kunstenaars hebben vrijzinnigheid als levensfilosofie. Zij kunnen de vrijzinnigen helpen om door laagdrempelige activiteiten veel volk te bereiken en een positief imago te krijgen. Mijn droom is dat ook De Geus en Poincaré uitgroeien tot een druk activiteiten centrum als Mozaïek. Ik zie mijn inzet als vrijwilliger, ik moet daar niet voor betaald worden. Om dergelijke activiteiten succesvol te maken moet je met een groep mensen zijn. In Waregem wil ik tentoonstellingen inrichten en artiesten naar Poincaré brengen. Soms droom ik niet 's nachts, maar lig ik wakker en denk na hoe we het best sommige organisatieproblemen kunnen aanpakken. Maar iemand die creatief wil zijn, iets wil organiseren, een tentoonstelling wil opzetten kan bij mij terecht. Ik wil bouwen, opbouwen.

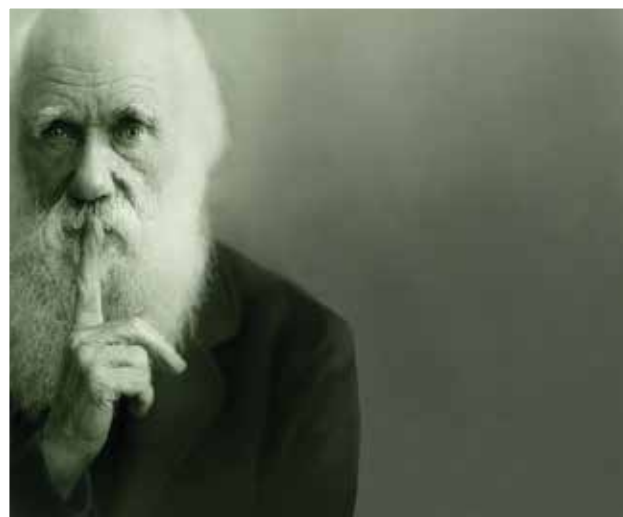
Met UPV in Mozaïek /UPV Kortrijk

Dinsdag 13 mei 2014

Darwin voor dames.

Over feminisme en evolutietheorie

Dr. Griet Vandermassen, wetenschapsfilosofie UGent

Gedurende het grootste deel van de 20ste eeuw overheerste het beeld van de totale menselijke kneedbaarheid. Onze natuur, dacht men, bestaat erin dat we geen natuur hebben. Dit beeld is intussen weerlegd. Wij zijn wezens met soortspecifieke neigingen, behoeften en emoties, als gevolg van evolutie door selectie. De menselijke natuur is bovendien gegendered: de seksen verschillen gemiddeld op voorspelbare wijze. Hoe onze aangeboren neigingen zich ontwikkelen, hangt mee af van de omgeving. Die nieuwe inzichten dringen echter maar moeizaam door binnen het feminisme, waar traditioneel veel weerstand heerst tegen een biologisch geïnformeerd denkkader. Maar houden we niet beter rekening met alle relevante factoren als we de oorzaken van seksuele ongelijkheid willen begrijpen?

PRAKTISCHE INFORMATIE:

Tijdstip: 14u30

Locatie: Vrijzinnig Centrum Mozaïek,

Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Meer info: 056 37 16 15 evelien.vc.mozaiek@skynet.be

W <http://upv.vub.ac.be/upv-regionaal>

Het Belgisch *beschavingswerk* in Afrika

DEEL 2

In het vorig nummer hadden we het over het beschavingswerk dat de Belgische staat, na de overname van “onze Kongo” uit de handen van onze koning-plunderaar Leopold, de voorbije 100 jaar verrichte. Geresumeerd tot het belangrijkste: het open stellen van de Kongo voor de toenmalige grootste kapitalistische groepen, en het bouwen van concentratiekampen waarin die groepen -met de Belgische Société Générale op kop- hun zwart werkv e konden verzamelen, disciplineren, en vasthouden. Ik baseerde me op  en der eerste wetenschappelijke onderzoeken over die zaak, het werk van Bruno De Meulder van de KUL, *De kampen van Kongo*, 1996, uitgegeven bij Kritak en Meulenhoff.

De ondertitel van het boekje luidt: het koloniale arbeiderskamp als spiegel van de vaderlandse geschiedenis, en verder ook: arbeid, kapitaal en rasverdeling in de koloniale planning. En dat betekent dat er nog veel meer uit dat boekje te halen is dan wat in het vorig nummer werd neergeschreven.

De spiegel van de vaderlandse geschiedenis. Wat zou dat kunnen betekenen? We lezen op pagina 32 en 33 in verband met de hoger genoemde arbeidershuisvestingspolitiek het volgende: “Het doet er niet echt toe of het hier gaat om de Afrikaanse variant van de modelgevangenis van Edouard Ducp tiaux uit 1865 of om de Cité Louise van Adolphe Burggraeve (Gent, 1806-1902) uit 1851. In elk geval gaat het om een gevangenis. De sporadische vermeldingen in de wat dissidente koloniale literatuur van inlanders die met de ketting om de hals naar de werken afgevoerd worden, zijn vol-

ledig in overeenstemming met deze interpretatie. Georges Moulaert, voorzitter van het directiecomité van de Kilo-Motogoudmijnen, herinnert zich over de aanvangsperiode van de mijnbouw ‘dat de productie in rechtstreeks verband stond met het aantal uitgedeelde zweepslagen’. P. Charles s.j. noemt deze eerste generatie arbeiderskampen de nachtmerrie van de inlandse maatschappij. ...Burggraeves Cité Louise levert hiervoor het perfecte huisvestingsmodel... Burggraeve was nog geschrokken van zijn eigen creatie en in de praktijk werd (voor wat Gent betreft, nota van G.M.)

afstand genomen van de Cité Louise, wellicht omdat ze afbreuk deed aan de menselijke waardigheid en omdat het in het negentiende-eeuwse Gent moeilijk denkbaar was arbeiders in wooncomplexen als gevangenis te huisvesten. Voor de kolonials van de Union Minière speelden deze overwegingen niet...”.

Wat betekent dit? Eén: de Cité Louise was een arbeiders-concentratiekamp rond het midden van de jaren 1800 ontworpen om de Gentse arbeiders te concentreren, te verzamelen. Twee: de liberale dokter-professor Burggraeve

Union Minière én de benedictijnen vatten de opvoeding aan van dat nieuwe ras. Elk moment van het leven van de arbeider, zijn vrouw én (vooral) de kinderen wordt door de U.M. uitgestippeld. Een Belgisch dokter spreekt over de élevation, de teelt van nieuwe arbeidskrachten.

durfde het niet aan om dit in die tijd in Gent in de praktijk te brengen. De arbeiders van één van de grootste industriële steden in de wereld waren geen doetjes, de schrik voor oproer zat er bij de bestuurders diep in. Maar drie: het onderscheid tussen blank en zwart was voor de geneesheren en professoren van de Union Minière blijkbaar genoeg om zonder scrupules “de stap naar de barre uitvoering te zetten en de theoretische disciplinaire modellen onverkort uit te testen.” (pagina 33)

De Belgische burgerij, ook de liberalen van toen, hadden zo hun ideeën over hoe de arbeid moest georganiseerd worden, maar durfden dat niet in de praktijk brengen in eigen land, waar ze de kans kregen deden ze dat echter wel.

Over naar de ras-veredeling. Alles begint met de invoering van machines, die meer dan alléén maar brute kracht en gedwongen onderworpenheid van de werkers vergen, ze vergen verantwoordelijkheid en initiatief van de werkslaven. Werkslaven moeten toegewijde arbeiders worden. Vrijwillige onderwerping dus. Helemaal onderworpen aan het bedrijf. En niet met één voet nog in de brousse waar ze na zes maanden terug naartoe willen, naar de vrouwen en de familie. Dit houdt dus in: ook de vrouwen naar de kampen halen, en vrouwen betekent ook de kinderen. En dus een heel ander model van huisvesting: kampen worden “cités indigènes”, cités van inboorlingen. Het huwelijk wordt nu een arbeidsvoorwaarde, vroeger was dit eerder een beletsel. En over die kinderen gaat het: de Union Minière wordt de voogd van die kinderen, en gebruikt die nieuwe situatie om een nieuw soort zwarte werkers op te leiden. Het Tshanga-Tshangaras, het Union-Minière-ras, een ras van trouwe, gediensstige, handige, attentieve

en werklustige arbeiders. Het moeten “goede”, brave arbeiders worden. En daar werd door de dokters van de U.M. volop mee geëxperimenteerd.

Het begint met verplichte leerplicht, in de (lagere) scholen van de U.M. In die scholen is arbeidstraining, het belangrijkste programmapunt: handenarbeid en arbeidsdiscipline. Voor de meisjes naaien en huishoudkunde. Secundair onderwijs? Nee, dat heeft de U.M. niet nodig. Algemeen vormende vakken? Nee, dat heeft de U.M. niet nodig.

En voor die taak haalt de U.M. de benedictijnen naar de kampen. Die van de gelegenheid gebruik maakten om het onderwijsprogramma aan te vullen met een doorgedreven godsdienstig onder-richt.

Met de volledige goedkeuring -en de centen- van de U.M. In 1926 wordt het eerste contract tussen de U.M. en de benedictijnen van Zevenkerke (Brugge) ondertekend.

Union Minière én de benedictijnen vatten de opvoeding aan van dat nieuwe ras. Elk moment van het leven van de arbeider, zijn vrouw én (vooral) de kinderen wordt door de U.M. uitgestippeld. Een Belgisch dokter spreekt over de élevation, de teelt van nieuwe arbeidskrachten.

Dat begint met de selectie, niet alleen van de man-arbeider, maar ook van de vrouw: ook zij moeten een bepaalde grootte en gewicht hebben, minstens 45 kilo wegen. De kinderen worden al na 1 jaar bij de ouders weggehaald, en in de bedrijfs-kantines opgevoed, zodat de moeder klaar is voor nieuwe bevruchtingen. Belgische dokters, professoren, wetenschappelijke onderzoekers kunnen de erfelijkheidsleer gaan experimenteren

(pagina 100 en volgende). Dat gehele kweekprogramma wordt de stabilisatie-politiek genoemd.

Wat in België zelf tijdens en vooral na de WO I door de slimste patroons zoals Solvay en Franqui samen met de socialistische parlementsleden Bertrand en Wauters uitgewerkt werd, de kindbescherming, en de consultaties voor zuigelingen, -want, “voor het België van morgen komt het erop aan een sterk ras voort te brengen dat bekwaam zal zijn om de door de oorlog vernietigde nationale rijkdom te herstellen”, - wordt 10 jaar later de weg voor de Union Minière om zijn personeelsproblemen voor de volgende generaties op te lossen ... Maar ...

Maar de crisis van de jaren dertig doet de Société Générale besparingen doorvoeren op haar niet zo goedkope stabilisatie-politiek voor de zwarte werkers. En worden de oude methodes opnieuw eerder de regel. Weliswaar worden er afgekookte elementen van de stabilisatie-politiek in die oude politiek verwerkt. En anderzijds: het was en bleef een -daarboven vernederend- systeem van uitbuiting, en vroeg of laat komen de mensen -ook de zwarte mensen- tot het besef dat hun eigen belangen te onderscheiden zijn aan die van dat Belgisch bedrijf en die Belgische blanke directeurs, die met de vruchten van hun werk gaan lopen. Aan dat onrecht dient een einde gesteld. Een deel der Kongolese werkers zijn door het kapitalisme omgevormd tot een nieuwe klasse: in 1941 breken opstanden en stakingen de illusies van de stabilisatie-politiek. Het Kongolese volk begint op te staan, 20 jaar later worden de Belgen door hun eigen Tshanga-Tshanga-kwekelingen buiten gekegeld.

CAVA: het vrijzinnig verleden bewaard en verteld

In 2012 sloten de Vrije Universiteit Brussel en het Vrijzinnig Studie-, Archief- en Documentatiecentrum 'Karel Cuypers' vzw een samenwerkingsovereenkomst voor hun archief- en erfgoedbeheer. Zo ontstond een nieuw centrum, CAVA, ofwel het Centrum voor Academische en Vrijzinnige Archieven. Het is het cultureel archief, het historisch erfgoed- en kenniscentrum van de Vrije Universiteit Brussel én van de vrijzinnig-humanistische beweging in Vlaanderen en Brussel. CAVA wil het archief en erfgoed van de academische en de vrijzinnige gemeenschappen onder de aandacht brengen van iedereen die erin geïnteresseerd is. CAVA herbergt enerzijds de collecties van het universiteitsarchief, zoals professorenarchieven, archieven van wetenschappelijke centra, vakgroepen en faculteiten, en archieven van studenten en studentenkringen. Anderzijds beheert het een aantal archieven van vrijzinnige sleutelfiguren en organisaties zoals UVV, HWV, OVM, HJ, enz. Daardoor is de collectie van onmisbare waarde voor de geschiedenis van de vrijzinnigheid.

CAVA kreeg vernieuwde lokalen op de Pleinlaan in gebouw B. De universiteit investeerde niet alleen in een leeszaal, maar ze bouwde ook een parkeerruimte om tot een verantwoord archief-, erfgoed-, en bibliotheekdepot. Want een archief- en erfgoedcentrum heeft een belangrijker functie dan vaak gedacht wordt. Het is het geheugen van de gemeenschap en van haar leden en bepaalt mee de identiteit ervan. En voor de vrijzinnige beweging en de VUB gaan dat verleden en die identiteit terug tot in de 19e eeuw. En als je het breder bekijkt, kan je gerust stellen

dat de vrijzinnigen en hun verenigingen, de eigenzinnige oud-studenten en de universaliteit de afgelopen vijftig jaar een bepalende rol hebben gespeeld in de evolutie van onze Belgische samenleving. Want wie kwam er op voor anticonceptie, abortus en euthanasie toen dat nog onbespreekbaar was? Wie kwam er op voor diversiteit? Wie durfde onderzoek te doen naar in-vitro fertilisatie? Naar gewoontes en taboes bij jongeren uit de Magreb-landen? De archieven van CAVA getuigen van strijd en onderzoek om tot een vrije samenleving te komen.

Naast archieven en foto's bezit CAVA collecties van tijdschriften, affiches, medailles, textiel en een aantal objecten. In de toekomst vinden waarschijnlijk ook heel wat vrijzinnige artefacten en wetenschappelijke voorwerpen hun weg naar CAVA.

Dus, als je documenten of foto's van vroeger zoekt, neem dan eens de online catalogus door. Je vindt hem op de website (www.cavavub.be). Bedenk wel: uiteraard is lang niet alles geïnventariseerd, maar de toegankelijkheid van de collecties groeit gestaag. En als je thuis zaken van vroeger tegenkomt die met vrijzinnigheid of de VUB te maken hebben en je denkt: "het was leuk, maar het ligt nu eigenlijk in de weg", denk dan aan CAVA. Je schenking is een daad van burgerzin, want wij bewaren die zaken ten voordele van het algemeen belang.

Een archief- en erfgoedcentrum bewaart immers niet alleen documenten en voorwerpen. Het stelt die ook ter beschikking van onderzoekers en van een breed publiek en moe-

digt daarmee het onderzoek aan. Eigenlijk is historisch onderzoek voor de maatschappij wat een impuls is voor de hersenen: het activeert de hersenen, haalt de herinnering op en maakt een maatschappelijke reflectie mogelijk. De herinnering kan leuk, feestelijk, interessant, misschien bevrijdend of soms ook pijnlijk zijn. De daarop volgende reflectie is cruciaal. Daarom vormt archiefwerking altijd een enorme steun voor de democratische samenleving: allerlei gebeurtenissen kunnen geverifieerd worden, hetgeen een dieper begrip van de samenleving mogelijk maakt.

Een heel actueel CAVA-project is dat van de verhalenavonden. De vrijzinnigheid is als levensbeschouwelijke stroming niet altijd goed gedocumenteerd en het immaterieel vrijzinnig erfgoed is momenteel in snel tempo aan het verdwijnen. CAVA heeft daarom sedert juni verleden jaar een bronnenproject opgezet en reist het land rond om het immaterieel erfgoed te verzamelen via verhalenavonden. Getuigen vertellen in een panelgesprek met Jimmy Koppen over de positie van het vrijzinnig humanisme vroeger, meestal in een bepaalde context (onderwijs, gemeentelijke politiek, kunst,...). CAVA neemt de gesprekken op, schrijft ze uit, en post ze op de website. Zo ontstaan er nieuwe bronnen over een periode waarvan het maatschappelijk geheugen aan het verdwijnen is.

In het kader van dat project gaan we op zaterdag 10 mei in Aalst op zoek naar de vrijzinnig humanistische roots van Monica De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Lydia Deveen en Freddy Mortier. Zij getuigen dan, uitgaande van hun verleden, over hun engagement, hun levensvisie en de plaats die vrijzinnigheid in hun dagelijks leven inneemt. Meer informatie vind je op www.cavavub.be. We hopen jullie talrijk te mogen ontmoeten op onze activiteiten!

Persé

Deken Callens

In Het Nieuwsblad d.d. 2/3/14 lazen wij "Deken wil kerken sluiten als hij geen extra geld krijgt. Deken Callens van Tielt "Als wij maar 2 miljoen krijgen, dan zullen wij noodgedwongen al ons personeel moeten ontslaan en een aantal kerken sluiten."

Ook van het slijk der aarde is de kerk niet vies.

Hulpbisschop Lemmens

In De Zondag d.d. 2/3/14 staat: "Geen kerkelijk afscheid in funeraria.

Volgens hulpbisschop Lemmens van het aartsbisdom Mechelen mogen geen kerkelijke uitvaartplechtigheden meer plaats grijpen in funeraria. Funeraria zijn geen door de rooms-katholieke kerk erkende cultusplaatsen.

"En als gij bidt, ga in uwe binnenkamer en bidt uwen Vader". Funeraria funest?

Aartsbisschop Leonard

*vraagt geld aan oplichter voor uitbreiding van zijn opleidingscentrum voor missionarissen, bouwen van een extra vleugel (Het Laatste Nieuws d.d.4/3/14)

Stefaan Bleus, spoorloos, sedert enkele maanden, won het vertrouwen van tientallen gelovigen door zich voor te doen als een weeskind dat erg nauwe banden onderhield met Leonard. (oplichting ongeveer 100 miljoen euro)

Geld heeft geen reuk of kleur...

*roept op te vasten tegen de nieuwe euthanasiewet (zie Het Laatste nieuws d.d. 7/2/2014 en De morgen 31/1/14.)

Leonard roept op om te vasten tegen de plannen van de regering betreffende de nieuwe euthanasiewet inzake de minderjarigen.

Leonard, quid scheiding Staat en Kerk? Vasten is toch ook stillekens sterven.

Het Vaticaan

In De Morgen d.d. 6/2/14: commissie voor kinderrechten (Verenigde Naties) haalt uit naar het Vaticaan. Het is te laks tegenover seksueel misbruik.

Katholieke geestelijken kunnen door gebrek aan maatregelen van het vaticaan nog steeds ongestraft kinderen misbruiken.

De cursieve teksten © Amedeco

Lentefeest Lauwe bewegingsvol en sereen

Het werd andermaal voor de 15 Feestelingen, hun ouders, familieleden en vrienden een mooi en schitterend Lentefeest.

De leerlingen zedenleer uit het 1ste en 6de leerjaar van meester Carry brachten opnieuw een afgewerkt geheel, ditmaal rond het thema "Alles blijft in Beweging".

Vanaf de "Big-Bang" tot het neerhalen van de laatste muren, die mensen van elkaar scheidten, toonden zij de meer dan 200 aanwezigen dat inderdaad alles blijft bewegen en evolueren...

Ook de korte plechtigheid achteraf kende ontroerende en beklievende momenten bij de kinderen en hun ouders.

Een eceptie die "af" was, georganiseerd door de Werkgroep Moraal Lauwe bezegelde opnieuw een meer dan geslaagd Lentefeest in Lauwe.

Euthanasie: een brug te ver of een brug naar de verlangde overkant?

Euthanasie is enkel geregulariseerd in België, Nederland, Zwitserland en Luxemburg. Dat België euthanasie uitbreidt naar minderjarigen, zorgde overal voor heel wat consternatie. In ons eigenste landje waren zeker niet alle partijen het eens. In grote lijnen waren de christendemocraten en Vlaams Belang tegen het voorstel. De fracties van de liberalen, socialisten en groenen waren min of meer voor. In het buitenland staan we nu onder meer gekend als kindermoordenaars. Of om de emoties en verdeeldheid met enkele krantenkoppen te duiden: “Euthanasie voor minderjarigen: Een belangrijke stap vooruit”, “Rusland overweegt adoptieban naar België wegens euthanasiewet”, “Verdeeldheid over uitbreiding euthanasiewet”, tot “Gebetwakes tegen uitbreiding van euthanasiewet” en “Emoties laaien op in euthanasiedebat: ‘Uitspraak dat we kinderen gaan doodspuiten, treft ons recht in het hart’”.

Maar eerst: wat is euthanasie?

Euthanasie wordt in de Belgische wet omschreven als “het opzettelijk levensbeëindigend handelen door een andere dan de betrokkene, op diens verzoek.” Iedere zieke die voldoet aan bepaalde ‘voorwaarden’ heeft dus het recht om euthanasie te vragen. Maar niets garandeert de zieke dat hij een arts vindt die hem helpt. Want een arts is niet verplicht om euthanasie uit te voeren. Het is de verantwoordelijkheid van de patiënt om een arts te vinden die op zijn verzoek ingaat. Euthanasie: het is een recht, maar de brug naar de verlangde overkant moet de patiënt voor een groot stuk zelf bouwen.

De voorwaarden: de patiënt is op het moment van het verzoek handelingsbekwaam; het geschreven verzoek is vrijwillig, overwogen en herhaald én niet tot stand gekomen als gevolg van externe druk; de patiënt bevindt zich in een medisch uitzichtloze situatie; het lichamelijke en/of psychische lijden is aanhoudend en ondraaglijk en kan niet worden verzacht; de toestand van de patiënt is te wijten aan een ernstige en ongeneeslijke, door ongeval of ziekte veroorzaakte aandoening.

Kinderen kunnen niet om euthanasie vragen in het geval van zware psychische problemen. Een jeugdpsychiater of psycholoog gaat na of het kind wilsbekwaam is en in staat is om de gevolgen van zijn verzoek in te schatten. De toestemming van de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van het kind is altijd nodig.

Uitbreiding van de euthanasiewet

160 kinderartsen hebben duidelijk laten merken het niet eens te zijn met de ‘overhaaste politieke besluitvorming’. ‘Een jongere kan pas volwassen denken vanaf 18 jaar. Zelfs bij misdaaddossiers wordt de impulsiviteit van een minderjarige gebruikt voor een mildere straf. Maar voor euthanasie zou die impulsiviteit geen probleem zijn?’ zei Stefaan Van Gool, professor aan het UZ Leuven. Er zijn echter 2000 kinderartsen in België. De meerderheid heeft de petitie dus niet ondertekend.

Gemeenschapssenator Jean-Jacques De Gucht (Open Vld) is één van de drijvende krachten achter de uitbreiding van de euthanasiewet. Op zijn website lezen we dat er niet over één nacht ijs is gegaan. “Sinds 2002 zijn er verschillende voorstellen ingediend. Experts uit het terrein participeerden en kregen inspraak, het overleg was breed, de hoorzittingen talrijk.” Twaalf jaar na de eerste debatten is uiteindelijk een wetsvoorstel ingediend. Een voorstel “dat minderjarigen de vrijheid geeft zelf te beslissen wat zij als een kwaliteitsvol levenseinde ervaren; dat artsen de kans geeft hun minderjarige patiënten op de best mogelijk manier te helpen in hun lijden; dat ouders toelaat hun kind te beschermen tegen ondraaglijk fysiek lijden.”

Euthanasie. Voor elke pro een contra. Veel vragen. Veel antwoorden. Een debat waardig. Kom dus op dinsdag 24 juni naar De Mozaïek en ga met Jean-Jacques De Gucht in debat. Wat het resultaat van het debat ook wordt: de democratie heeft ondertussen al beslist over de uitbreiding van de wet. Op 13 februari 2014 stemden in totaal 86 parlementsleden voor, 44 tegen en waren er 12 onthoudingen. De brug naar de verlangde overkant is ook voor minderjarigen in opbouw.

**KOM OP DINSDAG 24 JUNI OM 19U
NAAR MOZAÏEK EN GA MET
JEAN-JACQUES DE GUCHT IN DEBAT**

Geachte heer De Meester

Namens de Gazette van oud Cortryck hebben wij met veel belangstelling het artikel over Victor Desmet en Kortrijk gelezen (Zoeklicht, maart-april 2014, nr 2). Veel nieuwe informatie over de figuur van dir. Desmet hebben wij niet gelezen. Dit verwondert niet, aangezien het artikel voor 100% geplagieerd is van het artikel van de hand van Stéphane Van Laere, verschenen in de Gazette van oud Cortryck (n°1, 2012).

Vreemd is dat de indieners van het stuk een zekere Ingo Luypaert en de publicatie 'Het Willemsfonds op straat - West-Vlaamse Willemsfondshelden' als bron vermelden. Ingo Luypaert, wetenschappelijk (!) medewerker in de Vlaamse overheid, heeft er in 2012 zijn hand niet voor omgedraaid om ons artikel letterlijk te plagiëren in voormelde boek en dit zonder enige bronvermelding.

Als bijlage vindt u 2 pagina's van de hand van Luypaert en enkele pagina's van het artikel verschenen in de Gazette van oud Cortryck. U zult merken dat de 2 teksten praktisch volledig identiek zijn.

Wij vermoeden dat U daar niet van op de hoogte werd gesteld door de indiener(s) van dit artikel. Nochtans zijn de huidige voorzitter en de secretaris van WF-afdeling Kortrijk daar van op de hoogte. In 2013 heb ik op hun vraag twee vergaderingen bijgewoond ter voorbereiding van de Blauwe Wandeling en de historische wandeling in de Doorniksewijk. Tijdens deze samenkomst werd ook de figuur van Desmet besproken, waar ik uiteraard veel over te vertellen had. En heb ik hen gewezen op mijn artikel over Smetens skole in de Gazette van oud Cortryck. Enkele WF-bestuursleden zijn trouwens geabonneerd op de Gazette van oud Cortryck.

Tevens heb ik het WF-afd. Kortrijk geïntroduceerd bij de uitgever van de Gazette van oud Cortryck, Luc A. Vandenbogaerde. Uit zijn archief hebben ze de klasfoto in bruikleen gekregen die thans op de uitnodiging prijkt ter gelegenheid van de hulding van Victor Desmet. (21 maart 2014).

In dit verhaal hebben wij de indruk dat opzettelijk een verkeerde bronvermelding is gebruikt. De redenen hiervoor zijn ons onduidelijk. Mogen wij U dan ook met aandrang verzoeken een rechtzetting daaromtrent te plaatsen in het volgende nummer (mei-juni) van Zoeklicht.

Indien u nog vragen hebt, wij zijn steeds bereid de nodige toelichting te geven.

In afwachting van Uw reactie, met vriendelijke groeten

de Gazette van oud Cortryck

Stéphane Van Laere
Luc-A. Vandenbogaerde

Het Kortrijkse Willemsfonds stuurde ons nadat we om toelichting hadden gevraagd de volgende tekst, op basis van informatie verstrekt door het Liberaal archief. Hiermee wenst Zoeklicht dit spijtige incident af te sluiten. Er wordt niet verder over gecorrespondeerd. (De redactie)

"Bedoeling van het straatnamenboek was vlug een kleine publicatie brengen om enkele WF-leden die omwille van hun verdiensten een straatnaam hadden gekregen, even te duiden. Victor Desmet had weliswaar nog geen straatnaam gekregen maar dank zij deze publicatie werd dit ondertussen rechtgezet.

De publicatie van het WF maakte gebruik van bestaande publicaties. Voor Victor Desmet was dat onder meer het artikel uit De Gazette van oud Cortryck. Het niet vermelden van een bibliografie kan wetenschappelijk als een terecht tekort worden geïdentificeerd en in de mate van het mogelijke zullen nog verwijzingen opgenomen worden naar de bijdrage in De Gazette van oud Cortryck."

Week van de Opvoeding in huisvandeMens Kortrijk 'De sokken van de olifant'

Open zolder voor ouders, opvoeders met vragen over kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met verlies

woensdag 21 mei 2014 van 13u tot 17u
in huisvandeMens Kortrijk, Overleiestraat 15A
Vrije en kosteloze toegang

'De sokken van de olifant' wil ondersteuning bieden aan kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met verlies, bij een overlijden, ziekte, echtscheiding of verhuis ... In de eerste plaats door hun begeleiders – (groot)ouders, leerkrachten ... – handvaten, tips en werkmateriaal aan te reiken.

Tijdens de Week van de Opvoeding ontvangen we ouders en opvoeders met vragen over dit thema op onze zolder. Om een kijkje te nemen in de (prenten)boeken, dvd's, spel- en knutselmateriaal die uitgeleend kunnen worden, voor algemene informatie of tips over een concrete situatie.

Meer info:

huisvandeMens Kortrijk, tel. 056/25 27 51, kortrijk@deMens.nu
www.vrijzinnigwestvlaanderen.be/omgaan-met-verlies
www.desokkenvandeolifant.be

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
056 72 81 72
www.vcdegeus.be
Zondag van 10.00u tot 13.00u
elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Poincaré

Stormestraat 131/20
8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
1ste en 3de vrijdag van de maand
jongerenpraatcafé

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
info@debezatse.be

OVM-Avelgem

Assegem 100
8580 Avelgem
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Het Roze Huis, WISH en JanKé stellen voor

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
vc.mozaiek@skynet.be
Vrijdag van 19.00u tot 24.00u
Zondag van 11.00u tot 18.00u

ROOTS met TABOË

er de verborgen geardheid van allochtonen en asielzoekers.

Vrijheid.
Heel beperkt,
maar heel belangrijk

Lees meer op pagina 4